

Vreemdelingen- en asielbeleid

Vreemdelingen- en asielbeleid

Aan de orde is het **tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid (CD d.d. 19/12)**.

De **voorzitter**:

Ik heropen. We gaan voort met het tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid. Het commissiedebat vond vandaag plaats. Een hartelijk woord van welkom aan de minister. Fijn dat u bij ons bent. We hebben zes sprekers van de zijde van de Kamer. We gaan als eerste luisteren naar mevrouw Podt van de fractie van D66. Zij heeft, zoals iedereen, twee minuten spreektijd. Het woord is aan mevrouw Podt.

Mevrouw **Podt** (D66):

Voorzitter. Twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet voornemens is doorstroomlocaties voor statushouders te realiseren om zo de druk op de asielopvang te verlichten;

overwegende dat dergelijke locaties kunnen helpen, maar dat het ontbreekt aan een duidelijk plan waardoor de realisatie ervan wordt gehinderd;

verzoekt het kabinet om uiterlijk voor eind januari 2025 het beleid rondom de realisatie van doorstroomlocaties na overleg met de VNG met de Kamer te delen en daarin in ieder geval in te gaan op financiering, criteria waar locaties en gemeenten aan moeten voldoen, hoe integratie en inburgering in deze locaties worden bevorderd en hoelang statushouders maximaal in doorstroomlocaties zullen verblijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Podt en Bontenbal.

Zij krijgt nr. 3328 (19637).

Mevrouw **Podt** (D66):

Dan de tweede.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet voornemens is een tweetal wetsvoorstellen aan te bieden aan de Afdeling advisering van de Raad van State;

constaterende dat verschillende organisaties, waaronder de Raad voor de rechtspraak en de Nederlandse orde van advocaten, hebben aangegeven een onrealistische termijn te hebben gekregen om hun advies uit te brengen;

constaterende dat deze organisaties ook de zeer ongebruikelijke vraag hebben gekregen om

de wetsvoorstellen vertrouwelijk te behandelen;

constaterende dat andere organisaties, zoals het COA en de Adviesraad Migratie, helemaal geen adviesvraag hebben gekregen;

overwegende dat onzorgvuldige wetgevingsprocessen leiden tot slechte en onuitvoerbare wetgeving, die niet zal leiden tot de gewenste resultaten;

overwegende dat de controlerende taak van de Kamer wordt gehinderd door de vertrouwelijkheid van de wetsvoorstellen, doordat het parlement geen inzage heeft in de gedane wijzigingen naar aanleiding van de adviezen;

verzoekt het kabinet om de conceptvoorstellen zoals voorgelegd ter consultatie openbaar te maken;

verzoekt het kabinet tevens om de conceptvoorstellen, als ze naar de Raad van State worden gestuurd, ook voor te leggen aan de organisaties die nog geen kans hebben gehad om te adviseren, waaronder het COA, de Adviesraad Migratie en VluchtelingenWerk Nederland,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Podt.

Zij krijgt nr. 3329 (19637).

Mevrouw **Podt** (D66):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

De heer Van Nispen, SP.

De heer **Van Nispen** (SP):

Voorzitter. Deze minister kiest ervoor om beleid te voeren dat precies het tegenovergestelde is van wat nodig is, zoals het intrekken van de Spreidingswet en enorme bezuinigingen op IND en COA. Deze minister kiest niet voor snellere procedures en betaalbare opvang, maar voor geldverspilling aan peperdure commerciële opvang. Deze minister kiest voor grootschalige locaties, terwijl de Kamer aandrong op kleinschalige opvang. Deze minister kiest ervoor asielzoekers niets te laten doen in plaats van ze te laten werken en een financiële bijdrage te vragen. Deze minister kiest ervoor om niets te doen voor kinderen die verblijven in slechte omstandigheden. Deze minister kiest ervoor om niet te luisteren naar en niet te spreken met burgemeesters en wethouders en om ruzie te maken met de uitvoering en de eigen ambtenaren. Deze minister zorgt voor chaos, beantwoordt Kamervragen niet of nauwelijks en sowieso te laat en voert aangenomen moties niet uit. Maar de reden waarom ik een motie van wantrouwen indien, is dat deze minister pokert met de veiligheid van de samenleving. Deze minister is gewaarschuwd, maar grijpt niet in. Ze neemt geen verantwoordelijkheid en zorgt ervoor dat tikkende tijdbommen, waar zij verantwoordelijk voor is, niet opgevangen worden in Veldzicht, zoals afgesproken, maar op straat een groot risico zijn voor de veiligheid. Ik wil niet wachten tot het fout gaat en er slachtoffers zijn gevallen. Deze minister doet dat wel. Het is echt een minister onwaardig. Daarom de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

zegt het vertrouwen in de minister van Asiel en Migratie op,
en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Nispen.

Zij krijgt nr. 3330 (19637).

Mevrouw Van Zanten, BBB.

Mevrouw Van Zanten (BBB):

Voorzitter. Het grootste probleem waar de Koninklijke Marechaussee tegen aanloopt bij het beveiligen van onze grenzen is het personeelstekort. Op dit moment worden onze grenzen met ruim 840 overgangen beveiligd door slechts 50 fte. Hoewel dit een begin is, zet dit natuurlijk geen zoden aan de dijk. Mijn fractie denkt graag mee en is gaan zoeken naar mogelijkheden om de capaciteit op te krikken. Wij denken dat het dienjaar bij Defensie perfect is om mede in te zetten in te zetten ten behoeve van de grensbewakingstaak. Daarom de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland rond de 840 grensovergangen heeft en dat deze gecontroleerd worden met een capaciteit van 50 fte;

constaterende dat er veel aan gelegen is om de capaciteit bij de Koninklijke Marechaussee ten behoeve van grensbewaking te verhogen;

constaterende dat het dienjaar van Defensie een groot succes is, waarbij dit jaar al 625 jongeren een bijdrage leveren aan onze veiligheid en dit in de komende jaren door kan groeien naar 4.000 per jaar;

verzoekt de minister van Asiel en Migratie in overleg te treden met Defensie om te bezien hoe het succes van het dienjaar in de toekomst mede ingezet kan worden om te ondersteunen bij de grensbewakingstaak van de Marechaussee,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Zanten.

Zij krijgt nr. 3331 (19637).

Dank u wel. Mevrouw Vondeling, PVV.

Mevrouw Vondeling (PVV):

Voorzitter. Syriërs vieren overal feest. Ze zijn blij om de nieuwe situatie in Syrië. Afgelopen weekend zijn al duizenden Syriërs uit Turkije teruggekeerd naar hun eigen land. Daarom een motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering er alles aan te doen om Syriërs huiswaarts te laten keren, zodat zij hun land weer kunnen opbouwen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Vondeling.

Zij krijgt nr. 3332 (19637).

Mevrouw **Vondeling** (PVV):

Voorzitter. Dit jaar is bijna 20 miljoen euro aan dwangsommen uitgekeerd aan asielzoekers. Gelukkig gaat het kabinet deze verschrikkelijke dwangsommen afschaffen. Tot die tijd wil mijn fractie in ieder geval dat wordt ingezet op het terugvorderen van dwangsommen, om asielzoekers maximaal te laten bijdragen aan de kosten van hun opvang. Daarom nog een laatste motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om in te zetten op het terugvorderen van dwangsommen om asielzoekers maximaal bij te laten dragen in de kosten van hun opvang en indien nodig de Regeling eigen bijdrage asielzoekers (Reba) hiervoor aan te passen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Vondeling en Rajkowski.

Zij krijgt nr. 3333 (19637).

Mevrouw **Vondeling** (PVV):

Dank u wel.

De voorzitter:

De heer Boomsma, NSC.

De heer **Boomsma** (NSC):

Dank, voorzitter, en dank aan de minister voor de discussie. Ik heb een motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat kinderen nog steeds soms langere tijd in de noodopvang verblijven;

overwegende dat de minister aangeeft dat dit "reden is tot grote zorg, omdat kinderen niet de aandacht en begeleiding krijgen die ze nodig hebben";

overwegende dat maatregelen die de uit- en doorstroom bevorderen en de instroom beperken daarbij op termijn oplossingen kunnen bieden, maar ook op korte termijn inzet noodzakelijk is;

verzoekt de regering zich maximaal in te spannen om:

- gezinnen met minderjarige kinderen met voorrang te plaatsen in noodopvanglocaties die geschikt zijn voor kinderen en waar zij toegang hebben tot de faciliteiten en de begeleiding die ze nodig hebben;
- indien die onvoldoende beschikbaar zijn, zo snel mogelijk aanvullende maatregelen te nemen om die faciliteiten en begeleiding daar alsnog ter beschikking te stellen;
- daarbij in kaart te brengen welke faciliteiten aanwezig zijn bij (nood)opvanglocaties,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Boomsma en Rajkowski.

Zij krijgt nr. 3334 (19637).

Heel goed. Een vraag van de heer Van Nispen, kort.

De heer Van Nispen (SP):

Een vergelijkbare motie. We delen hetzelfde doel. We zijn allebei op hetzelfde punt hartstikke boos geworden op de minister in het debat, omdat zij niets doet voor kinderen. Maar deze motie is in andere bewoordingen met hetzelfde doel al drie keer aangenomen — minstens. Deze minister voert dit soort moties niet uit, meneer Boomsma. Nu is mijn vraag: wat gaat NSC doen om echt iets voor kinderen te betekenen? Je kunt niet een vierde of vijfde keer eenzelfde motie indienen. Die wordt dan weer aangenomen en wordt weer door deze minister verscheurd of naast zich neergelegd. Wat gaat NSC dan doen?

De heer Boomsma (NSC):

Ik zie dat het COA ook echt inzet pleegt om die kinderen te hulp te schieten, maar dat het een lastige opgave is. Deze motie biedt wel degelijk aanvullende maatregelen. Ik wil bijvoorbeeld dat in kaart wordt gebracht welke noodopvanglocaties die faciliteiten bieden. Dan kun je daar makkelijker op sturen. We vragen ook om aanvullende maatregelen te nemen, als kinderen toch geplaatst worden in noodopvanglocaties waar die niet aanwezig zijn.

De voorzitter:

De heer Eerdmans, JA21.

De heer Eerdmans (JA21):

Voorzitter, dank je wel. Vanaf 9 december zijn onze grenzen beschermd, althans worden onze grenzen gecontroleerd, maar behalve een enkele vuurpijl wordt er niet heel veel tegengehouden. Dat vinden wij bevreemdend en teleurstellend. Er worden zelfs minder vreemdelingen tegengehouden dan voordat de grenscontroles werden ingesteld. Wij hebben dan ook een motie "peilstok" voorbereid.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er tot 8 juni 2025 geïntensiveerde grenscontroles gelden in Nederland, maar dat de eerste resultaten niet naar verwachting zijn;

verzoekt het kabinet op 9 januari de Kamer te informeren over de eerste resultaten van de

grenscontroles,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Eerdmans en Bontenbal.

Zij krijgt nr. 3335 (19637).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat op uiterlijk 31 december de verdeelbesluiten worden getekend waardoor gemeenten wettelijk worden verplicht om asielzoekers op te vangen;

verzoekt het kabinet in het verdeelbesluit gemeenten of provincies op geen enkele wijze te verplichten tot meer asielopvang dan zij hebben aangeboden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Eerdmans.

Zij krijgt nr. 3336 (19637).

De laatste spreker van de zijde van de Kamer is de heer Ceder van de fractie van de ChristenUnie, die zich op het laatste moment heeft aangemeld. O, toch niet. Dan was dit de termijn van de Kamer. Hoelang heeft de minister nodig? Vijf minuutjes. Ik schors vijf minuten en dan gaan we luisteren naar de minister. Dank voor uw medewerking.

De vergadering wordt van 22.00 uur tot 22.05 uur geschorst.

De voorzitter:

Het woord is aan de minister. We hebben een krap schema, dus ik hoop dat de minister heel kort en puntig door de moties gaat. Ik begrijp dat u vandaag ook een commissiedebat heeft gehad, dus daar heeft u al het een en ander kunnen uitwisselen. Dit is dan alleen maar de afronding daarvan. Dus graag kort en puntig commentaar op de diverse moties en dan gaan we verder.

Minister Faber:

Dank u wel, voorzitter. De motie op stuk nr. 3328 van de leden Podt en Bontenbal krijgt oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3329 moet ik ontraden, want de wetten moeten snel tot stand komen. Daardoor zijn de stappen versneld en beperkt tot het verplichte en hoognodige. Ik vind dat verantwoord. Adviezen die op een later moment worden ontvangen, zullen worden betrokken in het wetgevingsproces. Deze motie vraagt om dat nog te formaliseren en dat vind ik onnodig. Daarom ontraad ik deze motie. Alle latere adviezen worden later toegevoegd in het nadere rapport.

De voorzitter:

Er is één korte vraag van mevrouw Podt.

Mevrouw **Podt** (D66):

Ik begrijp niet wat de minister bedoelt met "formaliseren". Het gaat erom dat de informatie die de Kamer nodig heeft ook naar de Kamer komt. Dat is wat hier staat. Volgens mij heeft de minister over de andere dingen, zoals over de organisaties, al gezegd dat ze dat wil doen. Ik begrijp dus niet zo goed waar het hier misgaat.

Minister **Faber**:

De informatie komt naar buiten als de stukken naar de Raad van State gaan. De Raad van State zet dat op hun website en dan is het voor iedereen toegankelijk.

De **voorzitter**:

Dan gaan we naar de motie op stuk nr. 3330 en daar hoeft u niets over te zeggen.

Minister **Faber**:

Nee, maar als die aan mij gericht was, had ik die ontraden.

De motie op stuk nr. 3331 krijgt oordeel Kamer.

Dan zijn we bij de motie op stuk nr. 3332 van mevrouw Vondeling. Ik heb zeker begrip voor deze motie, maar de motie komt te vroeg. Ik zit met het besluit- en vertrekmoratorium. Mijn verzoek is om deze motie aan te houden, want zodra dat moratorium eraf is, gaan we er zeker naar kijken. Als de mogelijkheid er is, dan moeten de Syriërs gewoon huiswaarts.

De **voorzitter**:

Ik kijk naar mevrouw Vondeling. Ik zie dat zij knikt.

Op verzoek van mevrouw Vondeling stel ik voor haar motie (19637, nr. 3332) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:

Dan de motie op stuk nr. 3333.

Minister **Faber**:

Ja, de motie op stuk nr. 3333 krijgt oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 3334.

Minister **Faber**:

Die motie krijgt ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

Dat gaat lekker.

Minister **Faber**:

De motie op stuk nr. 3335 moet ik ontraden, want 9 januari is echt te vroeg. Voor een gedegen eerste beeld is een langere periode nodig.

De **voorzitter**:

Dan de motie op stuk nr. 3336.

Minister **Faber**:

Deze motie moet ik ontraden. Dat komt omdat deze motie strijdig is met de wet. We zijn wel in goed gesprek met de gemeenten en provincies. Ik doe er alles aan om samen met de bestuurders tot een afdoend resultaat te komen op vrijwillige basis.

De **voorzitter**:

Eén korte vraag van de heer Eerdmans.

De heer **Eerdmans** (JA21):

Ik hoef op 9 januari geen uitgebreide evaluatie, maar geef dan bijvoorbeeld aan hoeveel mensen er zijn aangehouden, hoeveel mensen er zijn tegengehouden en hoeveel mensen er zijn teruggeduwd. Dat is eigenlijk wat we willen weten op 9 januari. Meer is het niet. Het hoeft geen evaluatie te zijn.

Minister **Faber**:

Ik blijf bij mijn standpunt, want ik vind de periode te kort.

De **voorzitter**:

Prima. Tot zover dit debat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Straks stemmen we over de moties.